

Sklepi Sveta
z dne 6. novembra 2017
o evropskem zakonodajnem identifikatorju
(2017/C 441/05)

I. UVOD

1. Člen 67(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije določa vzpostavitev območja svobode, varnosti in pravice ob spoštovanju temeljnih pravic ter različnih pravnih sistemov in izročil držav članic.
2. Za evropsko območje svobode, varnosti in pravice, v katerem bi bilo mogoče pravosodno sodelovanje, ni potrebno le poznavanje evropskega prava, temveč tudi vzajemna seznanjenost s pravnimi sistemi drugih držav članic, vključno z nacionalnimi zakonodajami.

II. EVROPSKI ZAKONODAJNI IDENTIFIKATOR

3. Namen evropskega zakonodajnega identifikatorja (v nadaljnjem besedilu: ELI – *European Legislation Identifier*) je olajšati dostop do pravnih informacij, objavljenih v nacionalnih, evropskih in globalnih pravnih informacijskih sistemih, izmenjavanje teh informacij in njihovo medsebojno povezovanje.
4. ELI se uporablja za vzpostavitev bolj odprtega, neposrednega in preglednega sistema, ki državljanom, podjetjem in upravam na ravni EU in širše omogoča dostop do zakonodaje.
5. Uvedba ELI in strukturiranih metapodatkov za sklicevanje na zakonodajo in za njeno klasifikacijo zagotavlja hitrejši dostop do pravnih informacij ter olajšuje njihovo izmenjavo in ponovno uporabo. ELI se npr. uporablja za racionalizacijo procesa, s katerim je Komisija uradno obveščena o nacionalnih ukrepih za prenos, in za objavo teh ukrepov s strani Urada za publikacije na spletnem mestu EUR-Lex.
6. Konkretno sistem ELI:
 - (a) spodbuja interoperabilnost med pravnimi sistemi, s čimer olajšuje sodelovanje v pravnih zadevah med nacionalnimi upravami in prispeva k ustvarjanju območja svobode, varnosti in pravice v Evropski uniji;
 - (b) spodbuja preglednost in odprtost, hkrati pa krepi legitimnost in odgovornost držav članic, ki ga uporabljajo;
 - (c) uporabnikom omogoča, da sami sestavijo t. i. ELI URI (slednje je kratica za „Uniform Resource Identifier“, tj. „enotni identifikator vira“), s čimer jim zagotovi hitrejši in lažji dostop do zakonodaje, ki jo potrebujejo;
 - (d) državljanom in strokovnjakom omogoča učinkovitejše brskanje po zakonodaji v različnih pravnih sistemih;
 - (e) zagotavlja večjo učinkovitost postopkov dela pri objavljanju pravnih publikacij, zaradi česar je zakonodaja bolj kakovostna in bolj zanesljiva, stroški pa nižji;
 - (f) omogoča pametno ponovno uporabo pravnih podatkov in ustvarja priložnosti za razvoj novih storitev pri zasebnem sektorju, s čimer prispeva k nastajanju enotnega digitalnega trga.
7. Svet je sprejel tudi naslednje sklepe:

III. POTREBE

8. Na portalih nacionalnih in evropskih uradnih listov je možen dostop do informacij o zakonodaji in drugih uradnih publikacijah.
9. Znanje o vsebini in uporabi prava Evropske unije je mogoče pridobiti iz pravnih virov EU in nacionalnih virov, zlasti nacionalne zakonodaje, s katero se izvaja pravo Evropske unije.
10. Zaradi sodelovanja znotraj Evropske unije se je povečala potreba po tem, da se pravne informacije, ki jih objavljajo regionalni in nacionalni organi, identificirajo in izmenjujejo na evropski ravni. Delno je tej potrebi zadovoljeno, ker so pravne informacije na voljo v digitalni obliki in je uporaba interneta zelo razširjena. Vendar pa je izmenjava pravnih informacij v elektronski obliki ovirana zaradi razlik, ki obstajajo med različnimi nacionalnimi pravnimi sistemi, ter razlik v tehničnih sistemih, ki se uporabljajo za shranjevanje in objavo zakonodaje na nacionalnih spletnih mestih. To otežuje interoperabilnost med informacijskimi sistemi nacionalnih in evropskih institucij, čeprav je vse več dokumentov na voljo v elektronski obliki.

11. Uporaba ELI, temelječa na prostovoljnem in postopnem uvajanju, pripomore k reševanju teh težav. Države članice lahko z odločitvijo, da bodo uporabljale enotne identifikatorje, nacionalni zakonodaji v uradnih listih pripisovale strukturirane metapodatke in metapodatke objavljale v obliki, ki bi se lahko ponovno uporabila, omogočijo učinkovito, uporabnikom prijazno in hitrejše iskanje ter izmenjavo informacij, pa tudi učinkovite iskalne mehanizme za zakonodajalce, sodnike, pravne strokovnjake in državljane.

IV. REŠITVE

12. Vsaka država članica bi morala še naprej upravljati svoj uradni list na način, ki ji ustreza.
13. Da pa bi pospešili nadaljnjo medsebojno povezanost nacionalnih zakonodaj ter pravnim strokovnjakom in državljanom pomagali pri uporabi zadevnih zbirk podatkov, se vendarle zdi smiselna uvedba skupnega sistema za identifikacijo zakonodaje in strukturiranje z njo povezanih pravnih informacijskih sistemov.
14. ELI zagotavlja stroškovno učinkovit javni dostop do zanesljive in ažurne zakonodaje, njegova uvedba pa je prostovoljna in postopna. V ta namen:
- (a) uvaja edinstven identifikator za zakonodajo, ki je berljiv tako za človeka kot za računalnik in združljiv s trenutnimi tehnološkimi standardi („ELI-steber št. 1“);
 - (b) predlaga skupek elementov metapodatkov za opis zakonodaje v skladu z referenčno ontologijo („ELI-steber 2“);
 - (c) omogoča obširnejšo in hitrejšo izmenjavo podatkov: če so ti metapodatki vgrajeni v spletne strani uradnih listov ali pravne informacijske sisteme, se informacije lahko izmenjujejo avtomatizirano in učinkovito, in sicer zaradi nastajajoče strukture semantične mreže, ki omogoča neposredno obdelavo informacij s strani računalnikov in ljudi („ELI-steber 3“).
15. Države članice in Evropska unija so z ELI dobile prožen, samodokumentacijski, usklajen in edinstven instrument za sklicevanje na zakonodajo različnih pravnih sistemov. ELI URI na edinstven in stabilen način identificirajo sleherni zakonodajni akt v Evropski uniji, pri tem pa upoštevajo značilnosti posameznih nacionalnih pravnih sistemov ⁽¹⁾.
16. ELI ne upošteva samo kompleksnost in specifičnost regionalnih, nacionalnih in evropskih zakonodajnih sistemov, temveč tudi spremembe v pravnih virih (npr. konsolidacije, razveljavljene akte itd.). Zasnovan je tako, da deluje brezhibno poleg obstoječih sistemov, ki uporabljajo strukturirane podatke, nadgrajujejo pa ga lahko vsi izdajatelji nacionalne zakonodaje na evropski ravni – in tudi širše – po tempu, ki ga določijo sami.
17. Tako kot državam članicam se tudi državam kandidatkam, državam podpisnicam Luganske konvencije ⁽²⁾ in drugim priporoča uporaba sistema ELI.

V. TRENUTNO STANJE

18. Udejanjena so bile naslednja priporočila iz sklepov Sveta z dne 26. oktobra 2012:
- (a) sistem ELI je bil uveden v več sistemih objavljanja nacionalne zakonodaje (steber 1 in/ali steber 2 in/ali steber 3). Seznam izdajateljev nacionalne zakonodaje, ki so uvedli ELI, je dostopen prek registra ELI na naslovu <http://eurlex.europa.eu/eli>;
 - (b) ELI se uporablja za zakonodajo Evropske unije, ki je objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* in na portalu EUR-Lex, ki ga upravlja Urad za publikacije Evropske unije;
 - (c) Urad za publikacije Evropske unije je v skladu s Sklepom 2009/496/ES ⁽³⁾ ELI vključil v portal EUR-Lex;
 - (d) Urad za publikacije Evropske unije na svojem portalu EUR-Lex gostuje in vzdržuje register nacionalnih koordinatorjev za ELI, informacije o formatu in uporabi ELI v sodelujočih državah ter druge koristne dokumente.

⁽¹⁾ Evropski sistem za identifikacijo sodne prakse že obstaja, in sicer je to evropski identifikator sodne prakse (*European Case Law Identifier – ECLI*), ki se uporablja prostovoljno. ELI opredeljuje pravna besedila, ki imajo drugačne in bolj kompleksne značilnosti, se pa sistema dopolnjujeta. Svet je uvedbo evropskega identifikatorja sodne prakse in minimalnih enotnih metapodatkov o sodni praksi zahteval v zadevnih sklepih (UL C 127, 29. 4. 2011, str. 1).

⁽²⁾ Islandija, Norveška in Švica.

⁽³⁾ UL L 168, 30.6.2009, str. 41.

VI. ZAKLJUČEK

19. Svet pozdravlja pobudo več držav članic za prostovoljno uvedbo ELI na nacionalni ravni.
20. Projektno skupino za evropski zakonodajni identifikator je Delovna skupina za e-pravo (e-pravo) v sklopu Sveta Evropske unije ustanovila zato, da bi opredelila specifikacije, povezane z ELI, ter zagotovila njihovo nadaljnjo oblikovanje in vzdrževanje znotraj strukturiranega okvira;
 - (a) Specifikacije, ki jih pripravlja ta projektna skupina in ki skupaj tvorijo standard ELI, so dostopne na spletni strani Urada za publikacije Evropske unije.
<http://publications.europa.eu/mdr/eli/>;
 - (b) projektna skupina opredeli vrsto procesov, namenjenih spreminjanju in vzdrževanju specifikacij ELI, v te procese pa vključi zadevne deležnike in zagotovi, da so premiki povratno združljivi, s čimer jamči, da ne bo prizadeta obstoječa raba;
 - (c) projektna skupina pripravlja več priročnikov o dobrih praksah, razvila pa je tudi številna orodja, ki so na voljo prek registra ELI na naslovu:
<http://eurlex.europa.eu/eli/>;
 - (d) projektna skupina skuša s svojim znanjem in izkušnjami pomagati izdajateljem zakonodaje na nacionalni ravni, ki bi želeli uporabljati ELI;
 - (e) projektno skupino sestavljajo države, ki že uvedle ELI.
21. Skupina strokovnjakov v sklopu Delovne skupine za e-pravo (e-pravo), zadolžena za ELI, bi morala za nadgraditev te pobude:
 - (a) državam članicam omogočiti, da izmenjajo izkušnje in dobre prakse v zvezi z uvedbo ELI;
 - (b) države članice obveščati o delu projektne skupine za evropski zakonodajni identifikator;
 - (c) Delovni skupini za e-pravo poročati o pomislekih in potrebah, ki bi jih v zvezi z ELI imele države članice;
 - (d) Delovni skupini za e-pravo poročati o vsebini sestankov.
22. Svet ve, da se vsak steber ELI (tj. edinstveni identifikatorji, ontologija in metapodatki) uvaja prostovoljno, postopoma in neobvezno.
23. Stebri ELI se lahko uvajajo neodvisno drug od drugega, vendar pa bodo koristi ELI v celoti prišle do izraza šele, ko bodo ti stebri združeni. Svet države članice, ki se odločijo, da bodo prostovoljno uvedle ELI, poziva, naj:
 - (a) ELI uporabljajo za dele nacionalne zakonodaje, ki jih najdemo v nacionalnih uradnih listih ali pravnih informacijskih sistemih, ki jih upravljajo države članice;
 - (b) na način, ki je po njihovem mnenju tehnično najbolj izvedljiv, pri objavljanju delov nacionalne zakonodaje v nacionalnih uradnih listih ali svojih pravnih informacijskih sistemih:
 - (i) vsakemu delu zakonodaje dodelijo edinstven identifikator, temelječ na predlogi, pri kateri so uporabljene nekatere ali vse komponente, določene v specifikacijah;
 - (ii) vključijo nekatere metapodatke in del ontologije iz Priloge pri točki 3, Referenčni mesti ELI.
 - (iii) te metapodatke serializirajo na spletnih straneh uradnih listov;
 - (c) vsaka imenuje svojega nacionalnega koordinatorja za ELI;
 - (d) delijo in širijo informacije o ELI;
 - (e) v delovni skupini Sveta vsako leto razpravljajo o napredku, doseženem pri uvajanju ELI in metapodatkov za nacionalne zakonodaje.

PRILOGA

Glavni elementi informacij in sklicevanja

1. O uvajanju v posameznih državah

1.1 Nacionalni koordinator za ELI

1. Vsaka država, ki uporablja ELI, mora imenovati koordinatorja za ELI.
2. Nacionalni koordinator za ELI je odgovoren za:
 - (a) poročanje o stanju uvajanja ELI;
 - (b) izmenjavo predloge oz. predlog URI, ki se uporabljajo, in poročanje o njih;
 - (c) izmenjavo in sporočanje razpoložljivih metapodatkov, vključno z njihovim razmerjem do metapodatkovnega sistema ELI (če je to primerno), in
 - (d) pošiljanje navedenih informacij projektni skupini za evropski zakonodajni identifikator in skupini strokovnjakov zaradi objave na spletnem mestu registra ELI.

1.2 Uvajanje

1. Za uvedbo ELI so pristojne posamezne države.
2. Zaradi lažjega sklicevanja se ELI lahko uporabi tudi v objavljeni različici zakonodajnega akta.

1.3 ELI znotraj EU

1. Koordinator za ELI, ki je pristojen za uvajanje ELI na ravni Evropske unije, je Urad za publikacije Evropske unije.
2. Glede na kontekst „država“ ali „država članica“ pomeni „EU“.

2. Elementi ELI

Naslednji elementi ELI so tehnični odziv na te zahteve (stebri ELI). Stebri ELI se lahko uvajajo neodvisno drug od drugega, vendar pa bodo koristi ELI v celoti prišle do izraza šele, ko bodo ti stebri združeni.

2.1 Identifikacija zakonodaje – načini enkratnega identificiranja, poimenovanja in dostopanja do nacionalne in evropske zakonodaje („stebri 1“)

ELI za specifično identificiranje vseh pravnih informacij na spletu, ki so uradno objavljene po Evropi, uporablja HTTP URI. Ti URI so formalno opisani na podlagi strojno berljivih predlog URI (IETF RFC 6570) ob uporabi komponent, ki so pomenljive tako s pravnega kot tudi z uporabnikovega zornega kota. Vsaka država bo izdelala lastne samoopisne URI, pri čemer bo v čim večji meri izhajala iz opisanih komponent in upoštevala lastne specifične jezikovne potrebe. Države lahko komponente izberejo in uredijo tako, kot najbolj ustreza njihovim potrebam.

Te komponente so na voljo na internetnih mestih, navedenih pri točki 3 „Referenčni mesti ELI“, kjer so tudi podrobneje opredeljene.

2.2 Opisne lastnosti posameznih zakonodajnih aktov („stebri 2“)

S strukturiranim URI je sicer že sedaj mogoče identificirati akte na podlagi niza definiranih komponent, vendar bo širša in temeljitejša interoperabilnost med pravnimi informacijskimi sistemi zagotovljena šele s pridajanjem dodatnih metapodatkov, opredeljenih v okviru skupne sintakse. S tem ko bodo identificirani metapodatki, ki opisujejo bistvene značilnosti vira, bodo države članice lahko ponovno uporabile zadevne informacije, ki so jih za svoje potrebe obdelovali drugi, ne da bi v ta namen morale vzpostaviti dodatne informacijske sisteme.

Zato države, ki sicer lahko prosto uporabljajo svoj sistem metapodatkov, spodbujamo, naj upoštevajo in uporabljajo metapodatkovne standarde ELI s skupnimi, a razširljivimi preglednicami organov, ki omogočajo izpolnitev konkretnih zahtev. Metapodatkovni sistem ELI naj bi se uporabljal v povezavi z metapodatkovnimi sistemi, prilagojenimi konkretnim potrebam.

Ontologija je formalni opis niza pojmov in odnosov na danem področju. Opis značilnosti zakonodaje in odnosov med posameznimi pojmi omogoča skupno razumevanje, hkrati pa se je na ta način mogoče izogniti dvournostim. Ker gre za formalno specifikacijo, je ontologija takoj strojno berljiva.

Metapodatki ELI so formalizirani prek ontologije ELI, opirajo pa se na dobro uveljavljen model funkcionalnih zahtev za bibliografske zapise (ang. Functional requirements for bibliographic records – FRBR, <http://archive.ifla.org/VII/s13/frbr/>) skladno z drugimi trenutnimi standardizacijskimi pobudami na tem področju.

Vzdrževanje ontologije ureja projektna skupina za evropski zakonodajni identifikator.

2.3 Poskrbeti, da bodo metapodatki na voljo za izmenjavo podatkov („steber 3“)

V skrbi za učinkovitejšo izmenjavo podatkov se metapodatkovni elementi ELI lahko serializirajo v skladu s priporočilom W3C „RDFa in XHTML: Syntax and Processing“ (RDFa). Države članice se lahko odločijo, da poleg RDFa dodajo še druge formate za serializacijo.

3. Referenčni mesti ELI

Na portalu EUR-Lex gostujejo register nacionalnih koordinatorjev za ELI, informacije o formatu in uporabi ELI v sodelujočih državah članicah ter druge koristne informacije:

<http://eurlex.europa.eu/eli>

Za referenčno različico ontologije ELI skrbi projektna skupina za evropski zakonodajni identifikator. Sedanja različica ter vse predhodno objavljene različice in obvestila o njih (ang. release notes) so prosto dostopni v t. i. „Metadata Registry“ (MDR), ki gostuje pri Uradu za publikacije Evropske unije na strani:

<http://publications.europa.eu/mdr/eli>
